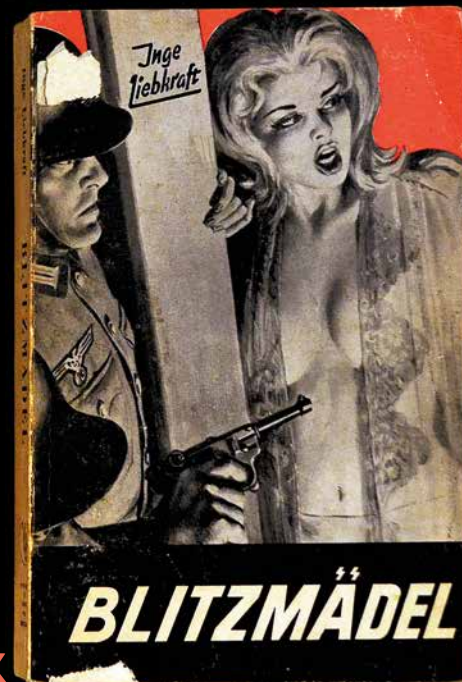

STADSARCHIEF

BLITZMÄDEL: DE EROTISCHE COLLECTIE LUDO VAN ECK

Einde 2019 was er in de Antwerpse Erfgoedbibliotheek de opvallende expo *"Porno, pulp & literatuur"* te zien. De Erfgoedbibliotheek toonde in haar wondermooie Nottebohmzaal een vergeten literair genre: de erotische en pornografische pulpromans die tot in de jaren 1980 onder de toonbank werden verkocht en mateloos populair waren. Dankzij de inspanningen van archiefmedewerker Jan Smet bewaart ook het Stadsarchief een uitgebreide collectie van dit soort boekjes. Jan was niet alleen een grote strippenkenner, hij had ook een gezonde interesse in erotiek. Als beheerder van de Taxandriabibliotheek verzamelde hij jarenlang het minder bekende werk van de Molse auteur Ludo Van Eck (Ludo Van Eeckhout, 1922-1991).

Ludo Van Eck is bekend om *"Het Boek der Kampen"* (1969), dat enkele jaren geleden door zijn zoon werd heruitgegeven. Het is een fotoalbum met informatie over vrijwel alle concentratiekampen uit de nazitijd. Ludo vulde de vaak gruwelijke foto's uit archieven en musea aan met zijn eigen foto's. Hij maakte daarvoor in de zomer van 1969 met zijn zoon een rondreis doorheen België, Duitsland en Polen. Met het boek wilde hij vooral een boodschap brengen aan de jeugd, het was een waarschuwing tegen "de enggeestigheid, de slogans, de haat voor hen die anders zijn". Ludo Van Eck wist waarover hij sprak. Als negentienjarige jongeman was hij tijdens de Duitse bezetting actief lid van de afdeling Turnhout-Mol van de verzetsbeweging Belgische Nationale Beweging (BNB). De groep werd echter in maart 1944 verraden en alle leden, waaronder zijn vader, zijn oom, zijn tante en zijn vriendin, werden opgepakt.

Via Antwerpen en Bayreuth belandde Ludo in het concentratiekamp Dachau. Zijn vriendin overleefde ternauwernood de kampen Ravensbrück en Mauthausen, zijn familieleden kwamen om. Als een wrak, hij woog nog maar 35 kilo, werd Ludo Van Eck in 1945 gerepatriëerd. Die gruwelijke ervaring liet hem niet meer los. In 1963 publiceerde hij de roman *"De Getekenden"*, over het bekendste kamp, Auschwitz. Een tiental "documentaire" romans over de nazikampen volgden: *"Zo was het in Dachau"*, over zijn eigen ervaringen, *"De gedoemden"*, *"De bloedstraat"*, *"De zwarte weg"* enz...

Verrassend is wel dat Ludo Van Eck eveneens vanaf 1962, soms onder een pseudoniem, aan de lopende band erotische pulpromans publiceerde. Jan Smet wist er honderden te verzamelen, hoewel niet altijd duidelijk is of achter een bepaald pseudoniem Ludo schuil gaat. Andere bronnen spreken over 700 stuks! Deze boekjes met hun brave seksscènes en stereotypen werden in Vlaanderen en Nederland gretig gelezen door het mannelijke publiek. Als snelschrijver viel er goed geld mee te verdienen. Veel van dit soort werk werd uitgegeven in reeksen. Zo was Ludo onder de naam "Lou Merry" de auteur van de reeks *"Jo Durand"*, over een avontuurlijke playboy genre James Bond. De boekjes hadden vaak grappige titels. Eind jaren 1960 zouden er wekelijks zo'n half miljoen exemplaren van zijn verkocht. De meeste *"Jo Durands"* werden in de jaren 1960 en 1970 uitgegeven door uitgeverij De Schorpioen uit Strombeek-Bever. Opvallend is wel dat dit ook de uitgever is van de eerste editie van *"Het Boek der Kampen"*. Een andere populaire reeks van zijn hand was *"Mike Spot"*.

Ludo van Eck waagde zich ook aan het nazi-uitbuitingsgenre: pulpromans over vrouwen die door Nazi's worden vernederd en verkracht of over sadistische kampbewaaksters. De titels en de covers laten weinig aan de verbeelding over: *"De liefde van het monster"* (1963), *"De woede van het beest"* (1963), *"Vrouwenbarak"* (1965), *"De Zweepgodin"* (1967), *"Treblinka: walhalla der sadisten"* (1971), ... Onder het pseudoniem Inge Liebkraft (sic) schreef hij ook pittiger werk. Onder die naam bewaren we in de collectie *"Blitzmädel"* (1962), *"Frontliefde"* (1963), *"De vrouwen van het laatste uur"* (1964) en *"Bruid van de Führer"* (1968).

Ludo Van Eck/Van Eeckhout was een geboren verteller die bleef schrijven tot enkele jaren voor zijn overlijden. Hoewel hij vooral herinnerd zal blijven om zijn aangrijpende getuigenissen over de concentratiekampen, is ook zijn "ander oeuvre" belangrijk. Zijn collectie "hete" boekjes in het Stadsarchief geeft een mooie inkijk in een nu vergeten genre.

Tekst: Bart Sas
Foto: Bram Luyts

INVENTARIS

Archief Turnhout, wetenschappelijke bibliotheek, Warandestraat 42, 2300 Turnhout
"Collectie Ludo Van Eeckhout (Mol)": I. LIEBKRAFT, *"Blitzmädel"*, 1962 en L. VANECK, *"De woede van het beest"*, 1963.

BIBLIOGRAFIE

- L. VAN ECK, *"Het Boek der Kampen"*, Strombeek-Bever, 1969 en Leuven, 1984.
- L. VAN ECK, *"Zo was het in Dachau"*, Strombeek-Bever, 1970.
- *"De pers over de expo 'Porno, pulp & literatuur'"*, website, 2019-2020: <https://consciencebibliotheek.be/nl/pagina/de-pers>.
- *"Het spoor terug: Portret Ludo Van Eck"*, radioprogramma, 16 januari 1990: https://www.vpro.nl/speel~POMS_VPRO_404920~portret-ludo-van-eck-het-spoor-terug~.html.

Musea Turnhout • Druivenstraat 18 • B-2300 Turnhout
Tel: +32 14 44 33 98 • www.turnhout.be/musea

Het object van de maand is een initiatief van Musea Turnhout. De objectfiche van dit of van een ander object kan steeds geraadpleegd worden op onze websites.

TURNHOUT

v.u.: Paul Van Miert, Campus Blairon 200, B-2300 Turnhout

 Vlaanderen
verbeelding werkt

 ERKEND
MUSEUM